

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

โทรศัพท์/โทรสาร 02-6299660 E-mail : droughtcenter@gmail.com

รายงานสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร

วันที่ 4 กันยายน 2569 (เวลา 15.00 น.)

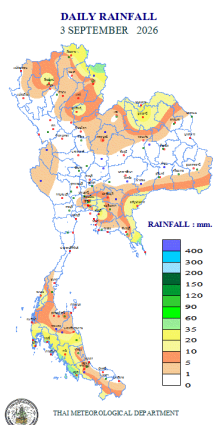
1. สภาพอากาศ

1.1 ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา

เรื่อง ฝนตกหนักถึงหนักมากบริเวณประเทศไทยตอนบน (มีผลกระทบถึงวันที่ 7 กันยายน 2569) ฉบับที่ 5 ลงวันที่ 3 กันยายน 2569

ช่วงวันที่ 4-7 ก.ย. 69 ประเทศไทยตอนบนมีฝนตกหนักถึงหนักมากบางแห่ง โดยเฉพาะบริเวณภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากร่องมรสุมพาดผ่านภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ประกอบกับมรสุมตะวันตกเฉียงใต้กำลังปานกลางพัดปกคลุมทะเลอันดามัน ประเทศไทย และอ่าวไทย ขอให้ประชาชนในบริเวณดังกล่าวระวังอันตรายจากฝนตกหนักถึงหนักมากและฝนที่ตกสะสม ซึ่งอาจทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลันและน้ำป่าไหลหลาก โดยเฉพาะพื้นที่ตามลุ่มแม่น้ำโขง พื้นที่ลาดเชิงเขาใกล้ทางน้ำไหลผ่านและพื้นที่ลุ่ม ควรหลีกเลี่ยงการเดินทางผ่านเส้นทางที่มีปัญหาน้ำท่วมซ้ำซาก โดยเฉพาะพื้นที่ลุ่มต่ำ ซึ่งอาจเกิดน้ำท่วมขังในระยะสั้นได้ อนึ่ง พายุดีเปรสชัน “โซเดล” บริเวณมณฑลกวางตุ้ง ประเทศจีน ได้อ่อนกำลังลงเป็นหย่อมความกดอากาศต่ำกำลังแรงแล้ว

1.2 ปริมาณน้ำฝน เวลา 07.00 น. วันที่ 3 ก.ย. 69 ถึง เวลา 07.00 น. วันที่ 4 ก.ย. 69

ที่	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณฝน (มม.)	ความรุนแรง
1	อ.บ่อไร่	ตราด	75.0	ฝนตกหนัก
2	อ.เมือง	สตูล	54.0	ฝนตกหนัก
3	อ.ทุ่งช้าง	น่าน	49.0	ฝนตกหนัก
4	อ.เถลิง	ภูเก็ต	40.2	ฝนตกหนัก
5	อ.เหนือคลอง	กระบี่	16.8	ฝนตกปานกลาง

ฝนตกหนักมาก (>90 มม.) ฝนตกหนัก (35.1-90 มม.) ฝนตกปานกลาง (10.1-35.0 มม.) ฝนตกเล็กน้อย (0.1-10.0 มม.) ไม่มีฝน (0 มม.)

ข้อมูลจาก กรมอุตุนิยมวิทยา

2. สถานการณ์น้ำ (ข้อมูล ณ วันที่ 4 ก.ย. 69)

2.1 สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง ปริมาณน้ำในอ่างฯ 52,277 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 68 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 28,306 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 54) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2568 (54,969 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 72) น้อยกว่าปี 2568 จำนวน 2,692 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง 355.27 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 107.98 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 24,389 ล้าน ลบ.ม.

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ปริมาณน้ำในอ่างฯ 48,997 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 69 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 25,446 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 54) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2568 (51,381 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 73) น้อยกว่า ปี 2568 จำนวน 2,384 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 316.37 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 76.66 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 21,841 ล้าน ลบ.ม.

ภาค	ขนาดใหญ่						ขนาดกลาง						รวม						รับได้อีก ล้าน (ม.)
	จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				
			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ	
เหนือ	8	24,825	15,757	63	9,012	50	92	1,184	724	61	634	58	100	26,009	16,481	63	9,646	50	9,527
ตอน	12	8,368	4,169	50	2,517	37	234	2,209	1,275	58	1,102	54	246	10,577	5,444	51	3,619	41	5,133
กลาง	3	1,331	536	40	465	37	28	419	218	52	187	48	31	1,750	754	43	652	40	996
ตะวันตก	2	26,605	22,520	85	9,243	69	9	170	70	41	58	37	11	26,775	22,590	84	9,302	69	4,185
ตะวันออก	6	1,515	773	51	679	48	54	1,118	734	66	672	64	60	2,633	1,507	57	1,351	55	1,126
ใต้	4	8,194	5,241	64	3,531	54	44	727	260	36	206	31	48	8,922	5,501	62	3,737	52	3,421
รวม	35	70,838	48,997	69	25,446	54	461	5,828	3,281	56	2,860	53	496	76,666	52,277	68	28,306	54	24,389

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำภูมิพล สิริภักดิ์ แควน้อยฯ และป่าสักชลสิทธิ์ รวม 4 อ่างฯ มีปริมาณน้ำในอ่างฯ 15,571 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 63 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 8,864 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 49 ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง 94.29 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 25.58 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 9,211 ล้าน ลบ.ม.

อ่างเก็บน้ำ	ปริมาณน้ำในอ่างฯ		ปริมาณน้ำใช้การได้		ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ		ปริมาณน้ำระบาย		ปริมาณน้ำรับได้อีก
	ปริมาณน้ำ	% ความจุอ่างฯ	ปริมาณน้ำ	% น้ำใช้การ	วันนี้	เมื่อวาน	วันนี้	เมื่อวาน	
ภูมิพล	7,736	57	3,936	41	33.46	41.83	10.01	10.02	5,726
สิริภักดิ์	7,013	74	4,163	63	42	39.73	9.95	9.98	2,497
ภูมิพล+สิริภักดิ์	14,749	64	8,099	50	75.46	81.56	19.96	20.00	8,223
แควน้อยฯ	404	43	361	40	7.37	5.67	4.32	4.32	535
ป่าสักชลสิทธิ์	418	48	404	47	11.46	13.63	1.30	1.30	453
รวมทั้งหมด	15,571	63	8,864	49	94.29	100.86	25.58	25.62	9,211

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ น้อยกว่าร้อยละ 30 ของความจุอ่างฯ จำนวน 5 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯ แม่มอก (24%) อ่างฯ ลำพระเพลิง (26%) อ่างฯ ลำนางรอง (26%) อ่างฯ กระเสียว (22%) และอ่างฯ คลองสียัด (25%)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ มากกว่าร้อยละ 80 ของความจุอ่างฯ จำนวน 3 อ่าง ได้แก่ อ่างฯ ศรีนครินทร์ (85%) อ่างฯ วชิราลงกรณ์ (85%) อ่างฯ ขุนด่านปราการชล (83%)

2.2 สภาพน้ำท่า

แม่น้ำปิง แม่น้ำวัง แม่น้ำท่าตะเภา แม่น้ำตาปี ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย

แม่น้ำน่าน แม่น้ำมูล แม่น้ำพระสทิง แม่น้ำโก-ลก ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติ

แม่น้ำยม แม่น้ำบางปะกง ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์มาก

แม่น้ำเจ้าพระยา สถานี C.2 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 786 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 801 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำ +19.04 ม.รทก. ต่ำกว่าตลิ่ง 6.66 ม.

เขื่อนเจ้าพระยา สถานี C.13 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 400 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 400 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำเหนือเขื่อน +15.95 ม.รทก. (เมื่อวาน +16.01 ม.รทก.) ระดับน้ำท้ายเขื่อน +7.98 ม.รทก. (เมื่อวาน +7.98 ม.รทก.)

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝางตะวันออก รวม 201 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 204 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองชัยนาทป่าสัก (ปตร.มโนรมย์) 155 ลบ.ม./วินาที คลองชัยนาท-อยุธยา (ปตร.มหาราช) 40 ลบ.ม./วินาที และคลองเล็กอื่น ๆ 6 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำป่าสัก เขื่อนพระรามหก 310 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 36 ลบ.ม./วินาที) รับน้ำเข้าคลองระพีพัฒน์ 104 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 79 ลบ.ม./วินาที) ผ่านคลองระพีพัฒน์แยกตก (ปตร.พระศรีศิลป์) 25 ลบ.ม./วินาที และผ่านคลองระพีพัฒน์แยกใต้ (ปตร.พระศรีเสาวภาค) 46 ลบ.ม./วินาที

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝางตะวันตก รวม 224 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 224 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองมะขามเฒ่าอุทุมพร (ปตร.มะขามเฒ่า-อุทุมพร) 26 ลบ.ม./วินาที คลองมะขามเฒ่ากระเสียว (ปตร.มะขามเฒ่า-กระเสียว) 9 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำสุพรรณ (ปตร.พลเทพ) 60 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำน้อย (ปตร.บรมธาตุ) 80 ลบ.ม./วินาที และคลองเล็กอื่น ๆ 49 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำเจ้าพระยา อ.สามโคก จ.ปทุมธานี สถานี C.29B ปริมาณน้ำไหลผ่านเฉลี่ย 462 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 447 ลบ.ม./วินาที)

2.3 คุณภาพน้ำ

กรมชลประทาน ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ (ค่าความเค็ม) ในแม่น้ำเจ้าพระยา

แม่น้ำ	จุดเฝ้าระวัง	ค่าความเค็ม (กรัม/ลิตร)							เกณฑ์	หมายเหตุ
		29 ส.ค. 69	30 ส.ค. 69	31 ส.ค. 69	2 ก.ย. 69	2 ก.ย. 69	3 ก.ย. 69	4 ก.ย. 69		
เจ้าพระยา	ปากคลองสำแล จ.ปทุมธานี	0.12	0.11	0.10	0.10	0.10	0.11	0.12	ปกติ	- เกณฑ์เฝ้าระวัง 0.25 กรัม/ลิตร - เกณฑ์มาตรฐานในการผลิตน้ำประปา 0.50 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ทำนบกุ่มบุรี จ.นนทบุรี	0.16	0.15	0.15	0.15	0.14	0.15	0.15	ปกติ	- เกณฑ์เฝ้าระวังเพื่อการเกษตร 2.00 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ทำนบกุ่มชลประทานสามเสน กทม.	0.17	0.16	0.16	0.16	0.15	0.16	-	-	

ที่มา: ฝ่ายตะกอนและคุณภาพน้ำ ส่วนอุทกวิทยา สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

2.4 สถานการณ์น้ำโขง

สถานี	ระดับตลิ่ง	ระดับน้ำ 4 ส.ค. 69	+ สูงกว่าตลิ่ง - ต่ำกว่าตลิ่ง
อ.เชียงแสน จ.เชียงราย	12.80	4.40	-8.40
อ.เชียงคาน จ.เลย	16.00	12.07	-3.93
อ.เมือง จ.หนองคาย	12.20	9.92	-2.28
อ.เมือง จ.นครพนม	12.00	9.68	-2.32
อ.เมือง จ.มุกดาหาร	12.50	9.63	-2.87
อ.โขงเจียม จ.อุบลราชธานี	14.50	12.00	-2.50

หมายเหตุ ข้อมูลจาก www.drw.go.th

3. ผลกระทบด้านการเกษตร

3.1 ฝนแล้ง ช่วงภัย 8 ก.ค. 69 – ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครสวรรค์ พิจิตร และเพชรบูรณ์ เกษตรกร 1,069 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 24,126 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 11,767 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 12,351 ไร่ และไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 8 ไร่ สรรพพบความเสียหาย เกษตรกร 150 ราย พื้นที่ (พืชไร่และพืชผัก) 1,414 ไร่ วงเงิน 2,799,225 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 4 ก.ย. 69)

ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

3.2 ภัยแล้ง ช่วงภัย 1 เม.ย. 69 – ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุทัยธานี ฉะเชิงเทรา ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และนครศรีธรรมราช เกษตรกร 4,453 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 8,646 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 1,112 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 362 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 7,173 ไร่ สรรพพบความเสียหาย เกษตรกร 1,051 ราย พื้นที่ 2,646 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 879 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 1 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 1,766 ไร่ วงเงิน 8,328,649 บาท ช่วยเหลือแล้ว เกษตรกร 216 ราย พื้นที่ 1,186 ไร่ วงเงิน 2,417,972 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 4 ก.ย. 69)

ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

3.3 อุทกภัย ช่วงภัย 20 ก.พ. 69 – ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 25 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยา พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน สุโขทัย อุตรดิตถ์ กาฬสินธุ์ นครพนม บึงกาฬ มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด สกลนคร หนองคาย อุบลราชธานี ตราด ชัยนาท และสระบุรี เกษตรกร 43,992 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 254,860 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 236,017 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 16,117 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 2,726 ไร่ สรรพพบความเสียหาย เกษตรกร 7,484 ราย พื้นที่ 60,600 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 57,808 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 2,500 ไร่ และไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 291 ไร่ วงเงิน 83,816,551 บาท ช่วยเหลือแล้ว เกษตรกร 117 ราย พื้นที่ 468 ไร่ วงเงิน 815,432 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 4 ก.ย. 69)

ด้านประมง ได้รับผลกระทบ 11 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย น่าน พะเยา เพชรบูรณ์ แม่ฮ่องสอน ลำพูน นครพนม สกลนคร หนองคาย และอุบลราชธานี เกษตรกร 2,322 ราย พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับผลกระทบ 2,426 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 2,305 ไร่ บ่อกุ้ง 122 ไร่ กระชัง 135 ตรม. **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 2,322 ราย พื้นที่ 2,426 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 2,305 ไร่ บ่อกุ้ง 122 ไร่ กระชัง 135 ตรม. วงเงิน 12,156,571 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 2 ราย พื้นที่ 1 ไร่ วงเงิน 4,027 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 3 ก.ย. 69)

ด้านปศุสัตว์ ได้รับผลกระทบ 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยา แม่ฮ่องสอน ลำปาง นครพนม และหนองคาย เกษตรกร 28,227 ราย สัตว์ได้รับผลกระทบ 959,409 ตัว แบ่งเป็น โค 24,681 ตัว กระบือ 6,426 ตัว สุกร 26,553 ตัว แพะ/แกะ 720 ตัว และสัตว์ปีก 901,029 ตัว แปลงหญ้าเลี้ยงสัตว์ 1,381.00 ไร่ **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 408 ราย สัตว์ตาย/สูญหายรวม 24,623 ตัว แบ่งเป็น โค 62 ตัว กระบือ 6 ตัว สุกร 188 ตัว และสัตว์ปีก 24,367 ตัว แปลงหญ้าเลี้ยงสัตว์ 5 ไร่ (ข้อมูล ณ วันที่ 4 ก.ย. 68)

3.4 วาตภัย ช่วงภัย 20 ก.พ. 69 – ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 45 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกรุงเทพมหานคร กระบี่ กาฬสินธุ์ กำแพงเพชร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ชัยนาท ชัยภูมิ เชียงใหม่ เชียงราย ตรัง ตราด ตาก นครพนม นครราชสีมา นครศรีธรรมราช น่าน บุรีรัมย์ ปทุมธานี พะเยา พิจิตร เพชรบุรี เพชรบูรณ์แพร่ มหาสารคาม แม่ฮ่องสอน ระยอง ลำปาง ลำพูน ศรีสะเกษ สกลนคร สงขลา สตูล สระแก้ว สระบุรี สิงห์บุรี สุโขทัย สุพรรณบุรี สุราษฎร์ธานี หนองคาย อุดรธานี อุดรดิตถ์ อุทัยธานี และอุบลราชธานี เกษตรกร 6,501 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 19,174 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 2,576 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 12,544 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 4,054 ไร่ **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 1,857 ราย พื้นที่ 6,941 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 102 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 6,010 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 829 ไร่ วงเงิน 15,392,005 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 1,663 ราย พื้นที่ 6,566 ไร่ วงเงิน 14,282,930 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 4 ก.ย. 69)

ด้านประมง ได้รับผลกระทบ 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดศรีสะเกษ และอุบลราชธานี เกษตรกร 3 ราย พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับผลกระทบ (กระชัง) 104 ตรม. **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 2 ราย พื้นที่ (กระชัง) 54 ตรม. วงเงิน 19,872 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 2 ราย พื้นที่ 54 ตรม. วงเงิน 19,872 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 3 ก.ย. 69)

ด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

4. การให้ความช่วยเหลือเฉพาะหน้า

- **เตรียมเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่** เพื่อช่วยเหลือพื้นที่นาปี นาปรัง อุบโศก-บริโศก พืชไร่ และอุทกภัย ในช่วงฤดูฝน ปี 2569 จำนวน 1,914 เครื่อง ได้ติดตั้งเครื่องสูบน้ำเพื่อช่วยเหลือตามพื้นที่ประจำสัปดาห์ วันที่ 24 - 30 สิงหาคม 2569 งานระบายน้ำหลาก จำนวน 9 เครื่อง ในเขตจังหวัดสุโขทัย ตาก และอุดรธานี งานขาดแคลนน้ำ จำนวน 2 เครื่อง ในจังหวัดนครราชสีมา
- **เตรียมความพร้อมสนับสนุนรถยนต์บรรทุกน้ำ** รวมทั้งหมด 203 คัน ประกอบด้วย ภาคเหนือ 54 คัน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 49 คัน ภาคกลาง และภาคตะวันตก 37 คัน ภาคตะวันออก 25 คัน และภาคใต้ 38 คัน
- **กรมประมง** ดำเนินการช่วยเหลือ ได้แก่ จัดชุดเฉพาะกิจพร้อมเจ้าหน้าที่ รวม 48 นาย รถยนต์ รวม 10 คัน เรือท้องแบน รวม 10 ลำ ช่วยนำส่งเสบียงอาหาร และน้ำดื่ม พร้อมทั้งอพยพประชาชน ผู้ป่วย เด็กและคนชรา ในพื้นที่ประสบภัยสู่พื้นที่ปลอดภัย
- **กรมปศุสัตว์** ดำเนินการช่วยเหลือ โดย อพยพสัตว์ รวม 3,424 ตัว ให้อาหารสัตว์พระราชทาน รวม 116,896 กิโลกรัม ส่งเสริมสุขภาพสัตว์ (แร่ธาตุ/ยาปฏิชีวนะ วิตามิน) รวม 1,401 ชุด รักษาสัตว์ รวม 135 ตัว ฝังยั้งชีพสัตว์ รวม 153 ตัว

5. สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด (ข้อมูล ณ วันที่ 26 ส.ค. 69)

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ข้าว	1.โรคไหม้ข้าว	พื้นที่ระบาด 15 จังหวัด (เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ มุกดาหาร สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย อุบลราชธานี ปราจีนบุรี และสงขลา) จำนวน 1,695 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 831 ไร่	- โรคไหม้ข้าว การใช้เมล็ดพันธุ์ในอัตราที่เหมาะสม อัตรา 15-20 กิโลกรัมต่อไร่ การใช้ปุ๋ยในอัตราที่เหมาะสม การใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัมต่อน้ำ 200 ลิตร การใช้พันธุ์ต้านทาน เช่น ปทุมธานี 1 สุพรรณบุรี 1,2 กข 41

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	2. หนอนด้วงกินราก 3. โรคขอบใบแห้ง 4. เพลี้ยกระโดดหลังขาว	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (เพชรบูรณ์) จำนวน 105 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (บุรีรัมย์ สกลนคร และ สงขลา) จำนวน 211 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 76 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน) จำนวน 1,272 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 1,210 ไร่	- หนอนด้วงกินราก ไถพรวนดินหลายครั้งก่อนปลูก และตากดิน 7-14 วัน เพื่อพลิกไช้หนอนและดักด้งขึ้นสู่ผิวดิน ใช้เชื้อราเมตาโรเลียซึม อัตราเชื้อสด 10 กิโลกรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นหรือราดบริเวณโคนต้นและหน้าดินเพื่อควบคุมหนอนใต้ดิน ใช้สารเคมีกำจัดแมลง เนื่องจากหนอนด้วงอาศัยและกัดกินรากอยู่ใต้ดิน ให้ราดหรือพ่นสารลงบริเวณโคนต้นให้ตรงแนวราก เพื่อให้สารซึมลงสู่ดินและสัมผัสกับหนอนได้โดยตรง - โรคขอบใบแห้ง ใช้พันธุ์ข้าวที่ต้านทาน ไม่ควรระบายน้ำจากแปลงที่เป็นโรคไปสู่แปลงอื่น ใช้ชีวภัณฑ์ในการป้องกันการเกิดโรค เช่น เชื้อบีเอส (บาซิลลัส ซับทีลิส) - เพลี้ยกระโดดหลังขาว แนะนำปลูกข้าวพันธุ์ต้านทาน เมื่อตรวจพบมากกว่า 1 ตัวต่อต้น ให้ไช้่น้ำออกจากแปลงนาเพื่อควบคุมระดับน้ำในนาข้าว อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติเพื่อใช้ควบคุมการระบาด ไม่ใช้ปุ๋ยไนโตรเจนในปริมาณที่มากเกินไป เพราะจะทำให้ต้นข้าวอวบเหมาะแก่การเข้าทำลาย และควบคุมระดับน้ำในนาข้าว โดยการระบายน้ำออกเป็นครั้งคราวแบบเปียกสลับแห้ง
มะพร้าว	1. ดั๋งงวง 2. หนอนหัวดำ 3. แมลงดำหนาม 4. โรสีขามะพร้าว	พื้นที่ระบาด 20 จังหวัด (ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ กรุงเทพมหานคร ชลบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ตราด ระยอง นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร ชุมพร พังงา นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 733 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 14 ไร่ พื้นที่ระบาด 35 จังหวัด (เพชรบูรณ์ สุโขทัย กาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ สกลนคร สุรินทร์หนองคาย อำนาจเจริญ อุตรธานี อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร ชัยนาท จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ระยอง สมุทรปราการ นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช ปัตตานี พังงา ภูเก็ต สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 24,713 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 364 ไร่ พื้นที่ระบาด 23 จังหวัด (เพชรบูรณ์ นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ อุบลราชธานี ชัยนาท กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ชลบุรี ตราด ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช พังงา ภูเก็ต สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 6,208 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 35 ไร่ พื้นที่ระบาด 20 จังหวัด (ขอนแก่น นครพนม บุรีรัมย์ นครราชสีมา กรุงเทพมหานคร ชัยนาท จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด สมุทรปราการ นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร ชุมพร นครศรีธรรมราช และสงขลา) จำนวน 1,077 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 31 ไร่	- ดั๋งงวง ใช้ตาข่ายดักจับดั๋งงวงในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย ทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาโรเลียซึม (Metarhizium anisopliae) เพื่อกำจัดดั๋งงวงในระยะหนอนและดักด้งใช้น้ำมันหล่อลื่นเครื่องยนต์ หรือชั้นผสมกับน้ำมันยาทาบริเวณแผลโคนต้นหรือลำต้นมะพร้าว เพื่อป้องกันการวางไข่ของดั๋งงวงมะพร้าว - หนอนหัวดำ ปล่อยแตนเบียนบราคอน (Bracon hebetor) เพื่อควบคุมระยะหนอนของหนอนหัวดำปล่อยแตนเบียนไซโทโครแกรมมา (Trichogramma sp.) เพื่อควบคุมระยะไข่ของหนอนหัวดำ และแนะนำการใช้สารเคมีอิมามิกตินเบนโซเอท (emamectin benzoate) 1.92% EC ในการป้องกันและกำจัดหนอนหัวดำ - แมลงดำหนาม ปล่อยแตนเบียนอะซีโคเดส (Asecodes hipinarum) เพื่อควบคุมหนอนแมลงดำหนามมะพร้าวปล่อยแตนเบียนเตตระสตัส (Tetrastichus brontispae) เพื่อควบคุมดักด้งแมลงดำหนามมะพร้าว และอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ - โรสีขามะพร้าวจะเข้าทำลายอยู่ภายในขั้วผลมะพร้าวทำให้การพ่นสารฆ่าไร ไม่สามารถโดนตัวได้โดยตรง ดังนั้นการป้องกันกำจัดให้เน้นพ่นสารฆ่าไรในระยะมะพร้าวติดจั่นจนถึงระยะผลขนาดเล็กห่างกันประมาณ 1 สัปดาห์ ซึ่งเป็นระยะที่โรสีขามะพร้าวเข้าทำลาย ควรใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร - ดั๋งแรด ใช้เชื้อราเมตาโรเลียซึม (Metarhizium anisopliae) ผสมกับปุ๋ยคอกและมะพร้าวสับ ในการกำจัดดั๋งแรดในระยะหนอนและดักด้ง ใช้กับดักฟีโรโมนเพื่อล่อดั๋งแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และแนะนำการใช้สารเคมีกำจัดเมื่อพบการระบาดรุนแรง

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	5. ดั้วแรด	พื้นที่ระบาด 30 จังหวัด (ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม สุรินทร์ อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ระยอง สมุทรปราการ นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา ภูเก็ต ระนอง สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 6,322ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 64 ไร่	
ปาล์ม น้ำมัน	1. หนอนปลอกเล็ก 2. หนอนหัวดำ 3. ดั้วแรด 4. ดั้วกุหลาบ 5. โรคลำต้นเน่า 6. โรคทะลายเน่า 7. โรคใบจุด 8. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี ชุมพร ชลบุรี กระบี่ นครศรีธรรมราช และพังงา) จำนวน 576 ไร่ การระบาดลดลง 10 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (มุกดาหาร สกลนคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และนครศรีธรรมราช) จำนวน 246 ไร่ การระบาดลดลง 19 ไร่ พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (จันทบุรี ชลบุรี ระยอง กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช พังงา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,195 ไร่ การระบาดลดลง 74 ไร่ พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 449 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 19 ไร่ พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (จันทบุรี ชลบุรี ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช พังงา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 11,207 ไร่ การระบาดลดลง 22 ไร่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (ตราด สระแก้ว ชุมพร กระบี่ นครศรีธรรมราช ยะลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,108 ไร่ การระบาดลดลง 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 123 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (กระบี่ ชุมพร ตรัง นราธิวาส นครศรีธรรมราช ยะลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 3,900 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 3 ไร่	- หนอนปลอกเล็ก ตัดทางใบที่ถูกหนอนปลอกเล็กกัดกิน มาเผาทำลายทิ้งนอกแปลง แนะนำพันธ์เชื้อบีที (Bacillus thuringiensis) อัตรา 100 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร ผสม สารจับใบ 5 มิลลิลิตร พ่นให้ทั่วบริเวณใต้ - หนอนหัวดำ ตัดทางใบและเก็บซากพืชที่ถูกทำลาย แล้วนำไปเผาทันที เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ และปล่อยแตนเบียนบราคอน (Bracon hebetor) เพื่อควบคุมระยะ หนอนของหนอนหัวดำ - ดั้วแรด ใช้กับดักไฟโรโมนล่อตัวแรดในระยะตัวเต็มวัย มาทำลาย และทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไธเลียซึม (Metarhizium anisopliae) อัตรา 800 กรัมตอกองล่อ ผสมกับปุ๋ยคอกและมะพร้าวสับ เพื่อกำจัดตัวแรดในระยะ หนอนและดักแด้ - ดั้วกุหลาบ ทำความสะอาดบริเวณคอปาล์มน้ำมัน และบริเวณโคนทางใบอย่างสม่ำเสมอ และแนะนำเกษตรกร ให้ใช้สารฆ่าแมลงประเภท Carbaryl เช่น เซฟวิน (Sevin) 85% WP หรือคาร์โบซัลแฟน (carbosulfan) 20% EC ในการกำจัดตัวกุหลาบ - โรคลำต้นเน่า ใช้เชื้อไตรโคเดอร์มาหรือฉีดพ่นบริเวณ รอบโคนต้นและโดยรอบอย่างสม่ำเสมอ ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ ผสมกับเชื้อไตรโคเดอร์มาเพื่อบำรุงต้นปาล์มน้ำมันให้แข็งแรง - โรคทะลายเน่า ตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมันช่อดอกที่ผุ และทะลายที่พบเป็นโรคนำออกไปเผาทำลายทิ้งนอกแปลง และทำความสะอาดสวนกำจัดวัชพืช เพื่อให้มีอากาศถ่ายเท - โรคใบจุดสาหร่าย ตัดทางใบที่เป็นโรคใบจุดสาหร่าย นำไปเผาทำลายทิ้งนอกแปลง เพื่อไม่ให้เกิดการแพร่ของสปอร์ ไปยังต้นอื่น และแนะนำให้สารเคมีคอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ (copper oxychloride) 85% WP เมื่อพบการระบาดรุนแรง - โรคใบจุด กำจัดวัชพืชบริเวณรอบสวนปาล์มน้ำมัน ให้สะอาดอย่างสม่ำเสมอ ลดการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนเมื่อพบ การแพร่ระบาดของโรคใบจุด และแยกต้นกล้าที่เป็นโรคใบจุด ออกจากแปลงตัดแต่งใบที่เป็นโรคใบจุดนำออกไปเผาทำลาย
ยางพารา	1. โรคครากขาว 2. โรคใบร่วงชนิดใหม่ ของยางพารา	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง สงขลา นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,359 ไร่ การระบาดลดลง 3 ไร่ พื้นที่ระบาด 17 จังหวัด (น่าน สุโขทัย นครพนม บึงกาฬ เลย หนองคาย อุดรธานี ประจวบคีรีขันธ์ กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี ยะลา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 989,166 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 5,973 ไร่	- คำแนะนำวิธีการป้องกันกำจัดโรคครากขาว โดยการขุดคู ล้อมบริเวณต้นที่เป็นโรคขนาดคูกว้าง 30 ซม. ลึก 60 ซม. ไปทางหัวและท้ายในแถวเดียวกันข้างละ 2 ต้น - ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา - หากพบการระบาดของโรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา รุนแรง ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อรา - เมื่อสังเกตพบความผิดปกติในการให้น้ำยางของต้นยาง ควรหยุดกรีต 3-6 เดือน แล้วบำรุงใส่ปุ๋ยต้นยาง หรือจนกระทั่ง

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	3. โรคใบร่วงยางพารา 4. โรคหนัวยางแห้ง 5. โรคใบจุดนูน 6. โรคคราแป้ง	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (สุโขทัย หนองคาย ตราด ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา ระนอง และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,464 ไร่ การระบาดลดลง 101 ไร่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (สกลนคร ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 5,059 ไร่ การระบาดลดลง 35 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (หนองคาย) จำนวน 1,791 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (สกลนคร ตรัง สตูล และสงขลา) จำนวน 86 ไร่ การระบาดลดลง 1 ไร่	น้ำยางไหลเป็นปกติเมื่อทำการทดสอบ - เมื่อพบอาการโรคเป็นรอยบุ๋มเพียงเล็กน้อย ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อราทาบริเวณที่ถูกทำลาย เพื่อรักษาโรค - เมื่อสังเกตพบความผิดปกติในการให้น้ำยางของต้นยาง เช่น ต้นยางไหลนานผิดปกติและน้ำยางจางลง หรือน้ำยางหยุดไหลเร็ว หรือน้ำยางหยุดไหลเป็นช่วง ๆ บนหน้ากรีด ควรหยุดกรีด 3 - 6 เดือน แล้วบำรุงใส่ปุ๋ยต้นยาง - ใส่ปุ๋ยเคมีในช่วงปลายฤดูฝนตามคำแนะนำ เพื่อให้ใบที่ผลิออกมาใหม่สมบูรณ์และแก่เร็ว พันธุ์ยางอ่อนแอต่อการเข้าทำลายของเชื้อ
กาแฟ	1. โรคใบจุดตากบ 2. หนอนเจาะกิ่ง 3. มอดเจาะผลกาแฟ	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และเพชรบูรณ์) จำนวน 135 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน และตาก) จำนวน 161 ไร่ การระบาดลดลง 4 ไร่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (เชียงใหม่ เพชรบูรณ์ ตาก น่าน และแม่ฮ่องสอน) จำนวน 919 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 166 ไร่	- หากพบการเข้าทำลายของหนอนกาแฟสีแดง/หนอนเจาะกิ่ง ให้ตัดกิ่งและลำต้นออกไปเผาทำลายนอกแปลง และฉีดพ่นสารฆ่าแมลงเพนิโตรไซออน - วางกับดักสารล่อมอดเจาะผลกาแฟ (เมทิลแอลกอฮอล์ : เอทิลแอลกอฮอล์ อัตรา 1 : 1) เต็มสารล่อทุก ๆ 2 สัปดาห์ ใช้เชื้อราบิวเวอเรีย DOA B18 ผสมสารจับใบฉีดพ่นอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง
มันสำปะหลัง	1. โรคใบด่างมันสำปะหลัง 2. เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง 3. โรคพุ่มแจ้ 4. ไรแดงมันสำปะหลัง 5. เพลี้ยหอยเกล็ด 6. โรคโคนเน่าหัวเน่า 7. หนู	พื้นที่ระบาด 37 จังหวัด (กำแพงเพชร ตาก นครสวรรค์ พิจิตร เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุทัยธานี อุดรดิตถ์ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ อำนาจเจริญ อุตรดิตถ์ อุบลราชธานี ชัยนาท ลพบุรี สระบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ปราจีนบุรี ระยอง สระแก้ว กาญจนบุรี เพชรบุรี ราชบุรี และสุพรรณบุรี) จำนวน 778,238 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 6,675 ไร่ พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ ยโสธร สกลนคร หนองคาย อุบลราชธานี สระบุรี จันทบุรี ชลบุรี สระแก้ว และกาญจนบุรี) จำนวน 3,581 ไร่ การระบาดลดลง 441 ไร่ พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (กำแพงเพชร อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ สกลนคร อุตรดิตถ์ จันทบุรี ชลบุรี ระยอง สระแก้ว กาญจนบุรี และราชบุรี) จำนวน 5,723 ไร่ การระบาดลดลง 776 ไร่ พื้นที่ระบาด 16 จังหวัด (กำแพงเพชร ตาก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุทัยธานี อุดรดิตถ์ ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม ยโสธร สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย ชลบุรี และกาญจนบุรี) จำนวน 12,894 ไร่ การระบาดลดลง 3,544 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ยโสธร สกลนคร จันทบุรี และชลบุรี) จำนวน 523 ไร่ การระบาดลดลง 7 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (มุกดาหาร และสระแก้ว) จำนวน 840 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 299 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ตาก) จำนวน 623 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 623 ไร่	- โรคใบด่างมันสำปะหลัง ปลูกลำต้นมันสำปะหลังที่เป็นพันธุ์ทนทานโรคและสะอาด ได้แก่ พันธุ์ระยอง 72 เกษตรศาสตร์ 50 และหัวยาง 60 และพันธุ์ต้านทานโรคใบด่าง ได้แก่ อิทิ 1 อิทิ 2 อิทิ 3 หรือพันธุ์อื่น ๆ ที่หน่วยงานวิชาการรับรอง กำจัดแมลงหิวข้าวยาสูบพาหนะนำโรค โดยการอนุรักษศัตรูธรรมชาติของแมลงหิวข้าวยาสูบ ได้แก่ แมลงช้างปีกใส ตัวงเต่าตัวห้า หรือพ่นสารกำจัดแมลง imidacloprid 70% WG และเฝ้าระวังการระบาดของไวรัสใบด่างในพืชอาศัยอื่นๆ - เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง ไถและพรวนดิน เพื่อลดปริมาณของเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังที่อยู่ในดิน และควบคุมโดยใช้ศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ แมลงช้างปีกใส และแตนเบียนเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพู และแนะนำการใช้สารฆ่าแมลงเฉพาะจุดเมื่อพบเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง - โรคพุ่มแจ้ แนะนำให้ใช้พ่นพันธุ์หรือต้นพันธุ์มันสำปะหลังที่ปลอดโรค กำจัดวัชพืชที่เป็นแหล่งพักเชื้อหรือเป็นที่อาศัยของแมลงพาหนะนำโรคในแปลง เช่น ต้นสาบม่วง หลีกเลี้ยง การขนย้ายพ่นพันธุ์ - ไรแดง แก้ไขโดยการอนุรักษศัตรูธรรมชาติของไรแดง เช่น ตัวงเต่าสตีธรัส ตัวงปีกสั้น และไรตัวห้า หลีกเลี้ยงการปลูกลำต้นมันสำปะหลังในช่วงฤดูแล้ง หรือฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน เมื่อพบการเข้าทำลายของไรแดงควรเก็บทิ้งหรือทำลาย เพื่อลดการเพิ่มปริมาณของไรแดง ในสภาพที่เหมาะสมอาจเกิดการระบาดขึ้นอย่างรวดเร็ว พร้อมทั้งแนะนำการใช้สารฆ่าแมลงเมื่อพบอาการ - เพลี้ยหอยเกล็ด หมั่นสำรวจแปลงสม่ำเสมอ เมื่อพบการระบาดให้ถอนและเก็บต้นมันสำปะหลังนำไปทำลายทิ้งนอกแปลงปลูก จากนั้นให้ฉีดพ่นด้วยสารฆ่าแมลง ให้ฉีดพ่นเฉพาะในจุดที่พบเพลี้ยหอยเกล็ดเข้าทำลาย

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	8. หนอนแมลงนูน	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (นครสวรรค์ และเพชรบูรณ์) จำนวน 102 ไร่ <u>พื้นที่ระบาดคงที่</u>	- โรคโคนเน่าหัวเน่า หนัสน้ำจางแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบต้นที่แสดงอาการของโรคให้ถอนและนำไปทำลาย นอกแปลงปลูก แล้วโรยปูนขาวหรือราดด้วยสารเมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 20-50 กรัม หรือฟอสฟิอิลอะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 50 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร ราดบริเวณที่ถอนและโดยรอบห่างออกไปประมาณ 1 เมตร
ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์	1. หนอนกระทู้ ข้าวโพดลายจุด (fall armyworm) 2. หู 3. หนอนด้วงกินราก	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (เชียงใหม่ เพชรบูรณ์ อุดรดิตถ์ ขอนแก่น นครราชสีมา จันทบุรี ชลบุรี ยะลา และสตูล) จำนวน 2,555 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 59 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ตาก) จำนวน 20,038 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 13,367 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (เพชรบูรณ์) จำนวน 518 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- ควบคุมการระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (FAW) แนะนำเกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ เก็บกลุ่มไข่หรือตัวหนอนทำลายทิ้งนอกแปลง - หนอนด้วงกินราก ไถพรวนดินหลายครั้งก่อนปลูก และตากดิน 7-14 วัน เพื่อพลิกไข่หนอนและดักด้วงขึ้นสู่ผิวดิน ใช้เชื้อราเมตาไรเซียม อัตราเชื้อสด 10 กิโลกรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นหรือราดบริเวณโคนต้นและหน้าดินเพื่อควบคุมหนอนใต้ดิน ใช้สารเคมีกำจัดแมลง เนื่องจากหนอนด้วงอาศัยและกัดกินรากอยู่ใต้ดิน ให้ราดหรือพ่นสารลงบริเวณโคนต้นให้ตรงแนวราก เพื่อให้สารซึมลงสู่ดินและสัมผัสกับหนอนได้โดยตรง
สับปะรด	1. โรคเหี่ยว	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ ตรัง และราชบุรี) จำนวน 206 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 13 ไร่	- ทำความสะอาดแปลง การเตรียมดิน ควรตัดต้นและป่นตอเก่า สับปะรดทิ้งไว้ 2-3 เดือน พร้อมทั้งเก็บซากต้นสับปะรดทำลาย
อ้อย	1. หนอนกออ้อย 2. โรคใบขาวอ้อย 3. โรคเส้ดำ 4. แมลงหี้ยขาว 5. หนอนแมลงนูน	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (สุโขทัย อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ อุดรธานี และชลบุรี) จำนวน 1,187 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 10 ไร่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (กาฬสินธุ์ ขอนแก่น อุดรธานี นครราชสีมา มหาสารคาม อำนาจเจริญ และชลบุรี) จำนวน 15,037 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 251 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (สุโขทัย และอุทัยธานี) จำนวน 566 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (นครสวรรค์ และเพชรบูรณ์) จำนวน 43,607 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เพชรบูรณ์) จำนวน 230 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- หนอนกออ้อย ควรให้น้ำเพื่อให้อ้อยแตกหน่อชดเชย ปล่อยแตนเบียนไข่ไตรโคแกรมมา อัตรา 30,000 ตัว/ไร่/ครั้ง - ใช้ส่วนขยายพันธุ์ที่ปราศจากโรค เช่น ต้นจากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ หรือท่อนพันธุ์จากแหล่งปลูกที่ไม่มีการเกิดโรคใบขาว หมั่นตรวจกำจัดวัชพืชในแปลงและรอบแปลงปลูก - โรคเส้ดำ ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร ผสมสารจับใบและฉีดพ่นในเวลายืน - แมลงหี้ยขาว หมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ หากพบตัวเต็มวัยจำนวนมาก ใช้กับดักแสงไฟล่อตัวเต็มวัยมาทำลาย เพื่อช่วยลดการระบาด อนุรักษ์แมลงศัตรูธรรมชาติ เมื่อเริ่มพบการระบาด ให้พ่นเชื้อราบีวเวเรีย อัตรา 250 กรัม ผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นในช่วงอากาศเย็นหรือความชื้นสัมพัทธ์สูง - หนอนแมลงนูน ไถพรวนดินหลายๆ ครั้งในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงมีนาคมก่อนเริ่มปลูกพืช เพื่อทำลายไข่ ตัวหนอนและดักแด้ที่อยู่ในดิน การปลูกพืชหมุนเวียน ให้พักแปลงและปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน
ทุเรียน	1. เพลี้ยแป้ง 2. เพลี้ยไฟ 3. เพลี้ยไก่แจ้	พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (ตาก จันทบุรี ตรัง กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช ยะลา สตูล และ สุราษฎร์ธานี) จำนวน 529 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (จันทบุรี ตรัง ระยอง กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา ยะลา สตูล และ สุราษฎร์ธานี) จำนวน 876 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 15 ไร่ พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (จันทบุรี ตรัง ระยอง กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,258 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 7 ไร่	- เมื่อพบระบาดเพลี้ยแป้งเพียงเล็กน้อยให้ตัดหรือเด็ดส่วนที่ถูกทำลายไปทิ้งนอกแปลง สารฆ่าแมลงที่ได้ผลในการควบคุมเพลี้ยแป้ง คือ คาร์บาริล อัตรา 50 กรัม/น้ำ 20 ลิตร โดยพ่นสารเฉพาะต้นที่พบเพลี้ยแป้งทำลาย - เมื่อพบเพลี้ยไฟระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ อิมิดาโคลพริด ฟิโปรนิล หรือคาร์โบซัลแฟน เลือกใช้สารผสมน้ำ 20 ลิตร - เมื่อพบเพลี้ยไก่แจ้ระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ ไทอามีทอกแซม/แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ไทอามีทอกแซม อิมิดาโคลพริด หรือไดโนทีฟูแรน โดยเลือกใช้สารผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน ในช่วงระยะแตกใบอ่อน

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
4. หนอนเจาะผล	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (จันทบุรี กระบี่ ชุมพร ตรัง นราธิวาส พัทลุง ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี)	จำนวน 133 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 2 ไร่	- เมื่อพบไรแดงทุเรียนหรือไรแดงแอฟริกันระบาดรุนแรง ให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ โพรพาร์โกต์ อัตรา 30 กรัม อะมิพาทซ์ อัตรา 30 มล. หรือเฮกซีโทอะซอกซออัตรา 40 มล.
5. เพลี้ยหอยเกล็ด	พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา ยะลา สุราษฎร์ธานี และสงขลา)	จำนวน 511 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 1 ไร่	- โรครากรเน่าโคนเน่า แนะนำให้ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา
6. ไรแดง	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส ยะลา และสุราษฎร์ธานี)	จำนวน 917 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- เมื่อพบการระบาดของโรคใบติดหรือใบไหม้มากควรพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น เฮกซะโคนาโซล อัตรา 20 กรัม คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ อัตรา 30-50 กรัม เป็นต้น เลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งพ่นทุก 7-10 วัน โดยพ่นที่ใบ
7. โรครากรเน่าโคนเน่า	พื้นที่ระบาด 20 จังหวัด (ตาก นนทบุรี จันทบุรี ตราด ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พังงา ภูเก็ต ยะลา ระนอง สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี)	จำนวน 4,955 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 1 ไร่	- เมื่อเริ่มพบอาการของโรคใบจุดสาหร่ายให้ตัดใบ หรือส่วนที่เป็นโรคนำไปทำลาย หากโรคยังคงระบาดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช
8. โรคใบติดหรือใบไหม้	พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (ตาก นครราชสีมา จันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี)	จำนวน 936 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 54 ไร่	- หากพบเพลี้ยหอยเกล็ดในปริมาณน้อยบนใบใช้น้ำผสม ไวโดออยล์ อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วเมื่อระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลงพ่นเฉพาะต้นที่พบ
9. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 13 จังหวัด (ตาก นครราชสีมา จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ยะลา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี)	จำนวน 1,373 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 6 ไร่	- เมื่อพบการเข้าทำลายของเพลี้ยจักจั่นฝอยระบาดรุนแรง ให้ใช้สารกำจัดแมลง เช่น คาร์โบซัลแฟน อัตรา 50 มล. หรือ ไซเพอร์เมทริน/ไพฟาโลน อัตรา 40 มล. เป็นต้น โดยเลือกใช้ สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน
10. เพลี้ยจักจั่นฝอย	พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (นครราชสีมา จันทบุรี ตราด ระยอง กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี)	จำนวน 1,407 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 2 ไร่	- เมื่อพบคราบราสีดํา พ่นด้วยน้ำเปล่าล้างคราบราสีดํา และ สารเหนียวที่แมลงปากดูดซับเอาไว้ เพื่อลดปริมาณเชื้อ สาเหตุโรค และกำจัดวัชพืชในแปลง
11. โรคราดำ	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร พังงา ยะลา สตูล และสุราษฎร์ธานี)	จำนวน 403 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 68 ไร่	- ในฤดูฝนหมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบ อาการของโรคราที่กิ่งให้ตัดและนำไปทำลายนอกแปลง และใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ ผสมน้ำขึ้นๆ ทาบริเวณแผลที่ตัด
12. โรคราสีชมพู	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช ตราด ชุมพร และสุราษฎร์ธานี)	จำนวน 186 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 2 ไร่	- ท่อผลเพื่อป้องกันหนอนเจาะด้วยถุงพลาสติกสีขาวขุ่น เจาะรูที่บริเวณขอบล่างเพื่อให้หยดน้ำระบายออก และกำจัด ด้วยวิธีผสมผสาน โดยการพ่นสารฆ่าแมลง แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน
13. มอดเจาะลำต้น ทุเรียน	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ชุมพร นราธิวาส ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี)	จำนวน 278 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- มอดเจาะลำต้น ควรตัดและเผาทิ้ง สำหรับส่วนของต้น ทุเรียนที่ไม่สามารถตัดทิ้งได้
14. หนอนกินใบทุเรียน	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (สุรินทร์ จันทบุรี ระยอง ชุมพร และตราด)	จำนวน 282 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- หมั่นสำรวจแปลงสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในระยะแตกใบอ่อน ให้เขย่ากิ่ง ตัวหนอนคืบจะทิ้งตัวลงที่พื้นดิน สามารถจับ ทำลายได้ หรือใช้กับดักแสง ไฟล่อตัวเต็มวัยในช่วงกลางคืน
15. โรคกิ่งแห้งทุเรียน	พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (สกลนคร จันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี ระยอง ชุมพร นราธิวาส พังงา ยะลา และสุราษฎร์ธานี)	จำนวน 591 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 1 ไร่	- หมั่นสำรวจแปลงเพาะปลูกอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในช่วง ที่มีฝนตกชุก ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง ไม่ให้รกทึบ และกำจัด วัชพืชในสวนเพื่อลดความชื้น หากพบการระบาดของเพียง เล็กน้อย ควรตัดส่วนที่เป็นโรคนำออกไปทำลายนอกสวน
16. โรคแอนแทรคโนส	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร ตรัง และ ยะลา)	จำนวน 555 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 2 ไร่	- พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแอนแทรคโนส เช่น คาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม หรือไอโพรไดโอน 20-30 กรัม โดยเลือกใช้สาร ชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	17. หนอนเจาะเมล็ด 18. โรคผลเน่าทุเรียน	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (สุโขทัย สระบุรี กระบี่ สงขลา นครศรีธรรมราช นราธิวาส และยะลา) จำนวน 124 ไร่ การระบาดลดลง 32 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ชุมพร ยะลา นราธิวาส และจันทบุรี) จำนวน 188 ไร่ การระบาดคงที่	
เงาะ	1. เพลี้ยแป้ง 2. โรคนิ่วจุดสาหร่าย 3. หนอนคืบกินใบ 4. โรคราแป้ง 5. หนอนกินช่อดอก	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ตาก จันทบุรี นครศรีธรรมราช และระยอง) จำนวน 223 ไร่ การระบาดลดลง 112 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ตาก จันทบุรี และนราธิวาส) จำนวน 240 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 170 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ตาก และจันทบุรี) จำนวน 114 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 32 ไร่ การระบาดคงที่	- ตัดแต่งกิ่งเงาะ จากนั้นให้ใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่อง ผูกรอบโคนต้น เพื่อป้องกันมดและเพลี้ยแป้ง - ตัดส่วนที่พบโรคใบจุดสาหร่ายเก็บไปเผาทำลาย และตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง แนะนำให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ - หมั่นสำรวจและสังเกตถ้าพบหนอนคืบกินใบ ให้เกษตรกรพ่นด้วยสารฆ่าแมลง คาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร - โรคราแป้ง ให้เก็บผลที่เป็นโรค ใบแห้ง กิ่งแห้งที่ร่วงหล่นนำไปเผาทำลายนอกแปลง ในแตกช่วงใบอ่อนและเริ่มติดผล
มังคุด	1. เพลี้ยไฟ 2. หนอนกินใบ 3. หนอนขอนใบ 4. โรคนิ่วจุด 5. โรคนิ่วจุดสาหร่าย 6. โรคแอนแทรคโนส 7. โรคนิ่วแห้งและขอบใบแห้ง	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี ตรัง ชุมพร พังงา นครศรีธรรมราช นราธิวาส และยะลา) จำนวน 241 ไร่ การระบาดลดลง 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช ชุมพร ระยอง ยะลา พังงา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 626 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 4 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร และระยอง) จำนวน 336 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช พังงา และชุมพร) จำนวน 245 ไร่ การระบาดลดลง พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร ตรัง พังงา นครศรีธรรมราช และนราธิวาส) จำนวน 524 ไร่ การระบาดลดลง 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ชุมพร และนครศรีธรรมราช) จำนวน 56 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และชุมพร) จำนวน 19 ไร่ การระบาดลดลง 2 ไร่	- ช่วงฤดูแล้งขณะที่มังคุดอยู่ในระยะออกดอก ติดผลอ่อน การพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชควรพ่น 3 ครั้ง คือระยะก่อนดอกบาน 7 วัน ขณะดอกบาน และหลังบานแล้ว 7 วัน หากเป็นการระบาดนอกฤดูการออกดอกติดผล ควรพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช เมื่อตรวจพบเพลี้ยไฟเฉลี่ยเกิน 1 ตัวต่อยอด - เมื่อพบหนอนคืบกินใบอ่อนเข้าทำลายของยอด ให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร เมื่อพบการระบาดในระยะแตกใบอ่อน ให้พ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคนิ่วจุด ในช่วงที่มังคุดแตกใบอ่อน เช่น คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ 30-80 กรัม - เมื่อพบเริ่มมีอาการของโรค ตัดใบ หรือส่วนที่เป็นโรคนำไปทำลาย หรือฝังดินนอกแปลง ไม่ทิ้งไว้ในบริเวณแปลงหรือข้างแปลง ช่วงการตัดแต่งกิ่ง ดูแลการตัดแต่งกิ่งให้เหมาะสม ไม่ให้ต้นมีทรงพุ่มแน่นทึบ เพื่อให้มังคุดได้รับแสงแดด และอากาศถ่ายเทได้ดี เป็นการลดความชื้น ทำให้สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมต่อการระบาดของโรค หากโรคยังคงระบาดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช - เมื่อเริ่มพบอาการของโรค ให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งตามอัตราที่ฉลากระบุ - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแอนแทรคโนส เช่น คาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม หรือไโพรไดโอน 20-30 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - หลีกเลี่ยงการปลูกในพื้นที่โล่งแจ้งที่แสงแดดจัดเกินไป ตัดแต่งกิ่งและใบที่แน่นทึบออก เพื่อให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก และในช่วงฤดูแล้ง ควรให้น้ำอย่างเพียงพอ
ลำไย	1. เพลี้ยแป้ง	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (เชียงใหม่ แพร่ จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 257 ไร่ การระบาดคงที่	- หากพบว่า เพลี้ยแป้งเริ่มระบาดในสวนลำไย ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัด ได้แก่ มาลาไทยอน อัตรา 30 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือไพรทรอยด์ พ่นให้ทั่ว 2-3 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	2. โรคราดำ	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (เชียงใหม่ พะเยาแพร่ จันทบุรี และสระแก้ว)	- พ่นสารเคมี เช่น คาร์บาริล 85% WP อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร อาจพ่นควบคู่กับสารป้องกันกำจัดเชื้อรา ได้แก่ คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ อัตรา 40-50 กรัม หรือเบตาไซฟลูทริน อัตรา 40-50 กรัม
	3. โรคพุ่มไม้กวาด	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 365 ไร่ การระบาดลดลง	- หมั่นสำรวจแปลงปลูกพืช หากพบกิ่งที่เป็นโรคพุ่มไม้กวาด ให้ตัดกิ่งที่เป็นโรคนำมาเผาทำลายนอกแปลง
	4. หนอนคืบกินใบ	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 28 ไร่ การระบาดคงที่	- เชยกิ่งให้หนอนร่วงหล่นแล้วเก็บรวบรวมไปทำลายหรือนำไปเป็นอาหารสัตว์เลี้ยง และเก็บรวบรวมดักแต่ไปทำลาย
	5. โรคโรก้ามะหยี่	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 31 ไร่ การระบาดคงที่	หากระบาดมาก ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัด เช่น คาร์บาริล อัตรา 45-60 กรัม หรือแลมปดาไซฮาโลทริน อัตรา 12 มล. เลือกใช้ชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร
	6. หนอนม้วนใบ	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และเชียงใหม่) จำนวน 45 ไร่ การระบาดคงที่	- หมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบมีการระบาด ให้ตัดแต่งกิ่ง และยอดที่ถูกทำลายนำไปเผาทั้งนอกแปลงปลูก
	7. มวนลำไย	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และจันทบุรี) จำนวน 10 ไร่ การระบาดคงที่	- หมั่นตรวจ ถ้าพบให้เก็บทำลาย หากระบาดรุนแรงมาก ควรฉีดพ่นด้วยยาโมโนโครโตฟอส ในอัตรา 20 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร หรือพ่นด้วยไพรีทรอยด์อัตรา 10 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร - ตัดส่วนที่ถูกทำลายที่มีตัวหนอนแล้วเผาไฟเสียและจับตัวแก่ที่มาเล่นไฟกลางคืนไปทำลาย - จับตัวเต็มวัย ตัวอ่อน และไข่ไปทำลาย หากพบระบาดมาก ใช้ยาฆ่าแมลงพวก โมโนโครโตฟอส ฉีดพ่นในอัตรา 20 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร หรือยาฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา 45 กรัม/น้ำ 20 ลิตร

6. สถานการณ์โรคระบาดสัตว์

โรคพิษสุนัขบ้า สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้า ข้อมูลวันที่ 3 กันยายน 2569

ปัจจุบันมีพื้นที่ควบคุมที่พบการเกิดโรค ทั้งหมด 13 จังหวัด 31 จุด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย ระยอง ฉะเชิงเทรา ศรีสะเกษ สุรินทร์ ชลบุรี นครราชสีมา กาฬสินธุ์ สระแก้ว อุบลราชธานี นครพนม มุกดาหาร และหนองคาย ซึ่งขณะนี้กรมปศุสัตว์ยังได้เร่งรัดควบคุมโรคทุกจุดเกิดโรคโดยฉีดวัคซีนรอบจุดเกิดโรค (ring vaccination) ร่วมในการเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรคได้ ทั้งนี้ พบจุดเกิดโรคพิษสุนัขบ้าจำนวน 3 ตัว ในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์

พื้นที่เฝ้าระวังการเกิดโรค 182 จุด ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราน นครนายก ระยอง สระแก้ว ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ ยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ อำนาจเจริญ อุบลราชธานี เลย กาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครพนม มหาสารคาม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด สกลนคร หนองคาย อุดรธานี ตาก นครศรีธรรมราช ระนอง และสงขลา